

טיוטת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס'...) (תיקונים שונים) – הסמכת ועדת השרים לענייני

חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק-יסוד הכנסת (תיקון מס'...) (תיקונים שונים) – (מצ"ב נוסח תזכיר החוק אשר הופץ להערות הציבור).
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מהכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת לבקש מהכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

הצעת החוק מבקשת להסדיר שלוש סוגיות מרכזיות בחוק-יסוד: הכנסת:

האחת, המועד הקובע לעניין התפזרות הכנסת במקרה של אי קבלת חוק התקציב – מוצע לתקן את סעיף 36א(ב) לחוק-יסוד: הכנסת ולקבוע כי במקרים הקבועים בסעיף (כגון בחירות לכנסת, קבלת חוק להתפזרות הכנסת והבעת אמון בממשלה חדשה) תוארך התקופה לאישור חוק התקציב, כך שתעמוד על עד תום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או עד תום 135 מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר, במקום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או 100 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר.

השניה, המועד להנחה על שולחן הכנסת של הצעת חוק התקציב השנתי – סעיף 36א(ב) סיפה לחוק היסוד, אשר מתייחס למצב שבו הממשלה הצליחה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני מועד מסוים, קובע היום כי אם הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב לפני היום ה-55 מיום כינונה, יהיה היום הקובע לעניין התפזרות הכנסת – 45 ימים מיום הנחת הצעת חוק התקציב. נוכח הארכת התקופה הכוללת מ-100 ימים ל-135 ימים, מוצע לשנות גם את המועדים שבסיפה האמורה, כך שבמקום 55 ימים יבוא 85 ימים ובמקום 45 ימים יבוא 50 ימים.

השלישית, המספר המרבי של חברי הכנסת מכל סיעה אשר רשאים להפסיק את כהונתם בכנסת באופן זמני בעת שהם מכהנים בתפקידי שר או סגן שר – מוצע לפשט ולשנות את המתכונת שלפיה מחושב המספר המרבי של שרים או סגני שרים שהם חברי הכנסת אשר רשאים לעשות שימוש בהסדר המיוחד של סעיף 42 לחוק-יסוד: הכנסת, המאפשר לחבר הכנסת המעוניין בכך להפסיק זמנית את כהונתו כל עוד הוא מכהן במשרת שר או סגן שר, מבלי שנפגעת זכותו לשוב ולכהן כחבר הכנסת לאחר שיחדל לכהן כשר או כסגן שר, וזאת בכפוף לסייגים מסוימים.

לפי המוצע, המספר המרבי יהיה תלוי רק בגודל הסיעה. ככל שהסיעה גדולה יותר, כך יגדל גם המספר של חברי הכנסת מבין אותה סיעה המכהנים כשרים או סגני שרים ואשר להם מותר לעשות שימוש בסעיף 42. המספר המרבי הוא של חמישה חברי הכנסת, וזאת בסיעה שבה עשרה חברי הכנסת או יותר. בסיעה שבה חברים שבעה עד תשעה חברי הכנסת, יהיה המספר המרבי ארבעה חברי הכנסת, ובסיעה בת ארבעה עד ששה חברים יהיה המספר המרבי שלושה חברי הכנסת.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 3(ב)(1) לחוק-יסוד: משק המדינה, אשר קובע את המועד שלא יאוחר ממנו על הממשלה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת, בהמשך לתיקון המוצע לעיל בחוק-יסוד הכנסת, ולקבוע בו כי בתקופה כאמור בסעיף 36א(ב) לחוק-יסוד הכנסת, תניח הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת במועד שקבעה ועדת הכספים של הכנסת אך לא יאוחר מ-50 ימים לפני היום הקובע כאמור בסעיף האמור.

מוצע לאשר עקרונית את טיוטת חוק היסוד בממשלה ולהסמיק את ועדת השרים לחקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

תזכיר החוק פורסם באתר החקיקה הממשלתי ביום 23.06.2021, והוא פתוח להערות הציבור עד ליום 26.06.2021 בשעה 23:00. ככל שתהיינה הערות שיוטמעו, תועבר טיוטה מעודכנת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

הצעת החוק תאפשר למספר גדול יותר של שרים שהם חברי הכנסת להפסיק זמנית את כהונתם בכנסת בשל חברותם בממשלה. עקב הפסקת הכהונה יושבעו אחרים כחברי הכנסת תחתם. על כן, להצעת החוק תתכן עלות תקציבית כמספר חברי הכנסת החדשים שיכהנו בעקבות הפסקת הכהונה כאמור ובהתאם למשך התקופה שבה יכהנו.

לפי מה שנמסר ממשדד האוצר הערכת העלות התקציבית השנתית של כהונת חבר הכנסת (לרבות הוצאות לשכה, העסקת עוזרים וכו') היא 1.6 מיליון ש"ח.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים היא כי אין מניעה משפטית בהעלאת ההצעה (ראו חוות דעת מצורפת).

סיווגים*

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי: 07 אכיפת החוק.

מוגש על ידי שר המשפטים

י"ג בתמוז התשפ"א
23 ביוני 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס'...)(תיקונים שונים) – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

הצעת החוק מבקשת להסדיר שלוש סוגיות מרכזיות בחוק-יסוד: הכנסת:

האחת, המועד הקובע לעניין התפזרות הכנסת במקרה של אי קבלת חוק התקציב – מוצע לתקן את סעיף 36א(ב) לחוק-יסוד: הכנסת ולקבוע כי במקרים הקבועים בסעיף (כגון בחירות לכנסת, קבלת חוק להתפזרות הכנסת והבעת אמון בממשלה חדשה) תוארך התקופה לאישור חוק התקציב, כך שתעמוד על עד תום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או עד תום 135 מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר, במקום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או 100 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר.

השניה, המועד להנחה על שולחן הכנסת של הצעת חוק התקציב השנתי – סעיף 36א(ב) סיפה לחוק היסוד, אשר מתייחס למצב שבו הממשלה הצליחה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני מועד מסוים, קובע היום כי אם הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב לפני היום ה-55 מיום כינונה, יהיה היום הקובע לעניין התפזרות הכנסת – 45 ימים מיום הנחת הצעת חוק התקציב. נוכח הארכת התקופה הכוללת מ-100 ימים ל-135 ימים, מוצע לשנות גם את המועדים שבסיפה האמורה, כך שבמקום 55 ימים יבוא 85 ימים ובמקום 45 ימים יבוא 50 ימים.

השלישית, המספר המרבי של חברי הכנסת מכל סיעה אשר רשאים להפסיק את כהונתם בכנסת באופן זמני בעת שהם מכהנים בתפקידי שר או סגן שר – מוצע לפשט ולשנות את המתכונת שלפיה מחושב המספר המרבי של שרים או סגני שרים שהם חברי הכנסת אשר רשאים לעשות שימוש בהסדר המיוחד של סעיף 42 לחוק-יסוד: הכנסת, המאפשר לחבר הכנסת המעוניין בכך להפסיק זמנית את כהונתו כל עוד הוא מכהן במשרת שר או סגן שר, מבלי שנפגעת זכותו לשוב ולכהן כחבר הכנסת לאחר שיחדל לכהן כשר או כסגן שר, וזאת בכפוף לסייגים מסוימים.

לפי המוצע, המספר המרבי יהיה תלוי רק בגודל הסיעה. ככל שהסיעה גדולה יותר, כך יגדל גם המספר של חברי הכנסת מבין אותה סיעה המכהנים כשרים או סגני שרים ואשר להם מותר לעשות שימוש בסעיף 42. המספר המרבי הוא של חמישה חברי הכנסת, וזאת בסיעה שבה עשרה חברי הכנסת או יותר. בסיעה שבה חברים שבעה עד תשעה חברי הכנסת, יהיה המספר המרבי ארבעה חברי הכנסת, ובסיעה בת ארבעה עד ששה חברים יהיה המספר המרבי שלושה חברי הכנסת.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 3(ב)(1) לחוק-יסוד: משק המדינה, אשר קובע את המועד שלא יאוחר ממנו על הממשלה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת, בהמשך לתיקון המוצע לעיל בחוק-יסוד הכנסת, ולקבוע בו כי בתקופה כאמור בסעיף 36א(ב) לחוק-יסוד הכנסת, תניח הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן

הכנסת במועד שקבעה ועדת הכספים של הכנסת אך לא יאוחר מ-50 ימים לפני היום הקובע כאמור בסעיף האמור.

לפיכך, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת חוק היסוד בממשלה ולהסמיק את ועדת השרים לחקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת. יצוין כי תזכיר החוק פורסם באתר החקיקה הממשלתי ביום 23.06.2021, והוא פתוח להערות הציבור עד ליום 26.06.2021 בשעה 23:00. ככל שתהיינה הערות שיוטמעו, תועבר טיוטה מעודכנת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא נמצאו קשיים משפטיים באישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לעמדת היועצת המשפטית למשרד המשפטים אין מניעה משפטית באישור הצעת ההחלטה.

לאה רקובר, צו"ד

היועצת המשפטית למשרד המשפטים

י"ג בתמוז תשפ"א

23 ביוני 2022

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק-יסוד : הכנסת (תיקון מס')(תיקונים שונים)

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

הצעת החוק מבקשת להסדיר שלוש סוגיות מרכזיות.

האחת, המועד הקובע לענין התפזרות הכנסת במקרה של אי קבלת חוק התקציב. השניה, המועד להנחה על שולחן הכנסת של הצעת חוק התקציב השנתי. השלישית, המספר המרבי של חברי הכנסת מכל סיעה אשר רשאים להפסיק את כהונתם בכנסת באופן זמני בעת שהם מכהנים בתפקידי שר או סגן שר.

סעיף 36א לחוק היסוד יתוקן כך שישונו המועדים להתפזרות הכנסת בשל אי קבלת חוק תקציב. סעיף 42ג לחוק היסוד יתוקן כך שיגדל מספר חברי הכנסת מכל סיעה אשר רשאים להפסיק זמנית את כהונתם בכנסת בעודם מכהנים בתפקידי שר או סגן שר, לפי ההסדר המיוחד הקבוע באותו סעיף. סעיף 3 לחוק-יסוד : משק המדינה יתוקן כך שישונה המועד האחרון להנחת הצעת חוק התקציב השנתי על שולחן הכנסת במצבים המוסדרים בסעיף 36א(ב) של חוק-יסוד : הכנסת.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשד היום, משדדים אחרים ורשויות אחרות.

הצעת החוק תאפשר למספר גדול יותר של שרים שהם חברי הכנסת להפסיק זמנית את כהונתם בכנסת בשל חברותם בממשלה. עקב הספקת הכהונה יושבעו אחרים כחברי הכנסת תחתם. על כן להצעת החוק תתכן עלות תקציבית כמספר חברי הכנסת החדשים שיכהנו בעקבות הפסקת הכהונה כאמור ובהתאם למשך התקופה שבה יכהנו. לפי מה שנמסר ממשד האוצר הערכת העלות התקציבית השנתית של כהונת חבר הכנסת (לרבות הוצאות לשכה, העסקת עוזרים וכו') היא 1.6 מליון ₪.

ד. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד המשפטים:

תזכיר חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס'...) (תיקונים שונים)

1. תיקון סעיף 36א בחוק-יסוד הכנסת¹ (להלן- חוק היסוד), בסעיף 36א(ב), במקום הסיפה החל מהמילים "יהיה היום הקובע כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "יהיה היום הקובע כאמור בסעיף קטן (א), היום שאחרי תום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או היום שאחרי תום 135 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר; הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני היום ה-85 מיום כינונה, יהיה היום הקובע - היום שאחרי תום 50 ימים מהיום שבו הניחה הממשלה את ההצעה; במניין התקופות של 135 ימים, 85 ימים ו-50 ימים כאמור בסעיף קטן זה לא יובאו בחשבון מועדי ישראל וערביהם כפי שייקבע בחוק".
2. בסעיף 42ג, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ד) (1) הוראות אלה יחולו לעניין מספר חברי הכנסת המרבי באותה סיעה שרשאים להפסיק את חברותם בכנסת לפי סעיף זה:
- (א) מנתה הסיעה בין ארבעה לשישה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם שלושה חברי הכנסת;
- (ב) מנתה הסיעה בין שבעה לתשעה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם ארבעה חברי הכנסת;
- (ג) מנתה הסיעה עשרה חברי הכנסת לפחות – רשאים להפסיק את חברותם חמישה חברי הכנסת.
- (2) אין בשינוי מספר חברי סיעה, ובכלל זה בשל התפלגות או מיזוג עם סיעה אחרת, כדי להשפיע על הפסקת החברות בכנסת של חבר הכנסת שנעשתה לפני שינוי כאמור".
3. תיקון חוק-יסוד: משק המדינה²: משק המדינה², בסעיף 3(ב)(1), במקום "אך לא יאוחר מ-45 ימים לפני היום הקובע כאמור באותו סעיף" יבוא "אך לא יאוחר מ-50 ימים לפני היום הקובע כאמור באותו סעיף, ולעניין תקופת 50 הימים כאמור לא יובאו בחשבון מועדי ישראל וערביהם כמשמעותם באותו סעיף".

¹ ס"ח התשי"ח עמ' 69; ס"ח התש"ף 420.
² ס"ח התשל"ה, עמ' 206; ס"ח התשפ"א, עמ' 252.

דברי הסבר

סעיף 1

סעיף 36א לחוק-יסוד: הכנסת קובע הוראות לעניין פיזור של הכנסת בשל אי קבלת חוק התקציב השנתי.

סעיף 36א(א) קובע כי, ככלל, אם לא התקבל חוק התקציב בתוך שלושה חודשים מיום תחילתה של שנת הכספים, יראו ביום שאחרי התקופה האמורה (להלן – היום הקובע) כאילו החליטה הכנסת על התפזרות לפני גמר תקופת כהונתה וייערכו בחירות במועד הקבוע בסעיף.

לעומת זאת, אם מתרחש אחד מהמצבים המיוחדים המנויים בסעיף 36א(ב) בתוך התקופה שבין המועד הנדרש להגשת הצעת חוק התקציב לבין תום שלושת החודשים הנזכרים לעיל, נדחה היום הקובע להתפזרות הכנסת. בין המצבים המיוחדים מנויים התקיימות בחירות לכנסת, קבלת חוק להתפזרות הכנסת והבעת אמון בממשלה חדשה. המועד הנדחה נקבע בשים לב, מחד גיסא, לפרקי הזמן הנדרשים למעשה לממשלה חדשה או לכנסת חדשה לצורך גיבוש הצעת התקציב וצורך ליבון מעמיק ואישור חוק התקציב, ומאידך גיסא, לצורך באישור חוק תקציב שנתי בהקדם האפשרי כדי לצמצם את התקופה שבה הממשלה מתנהלת שלא על בסיס תקציב מאושר ומעודכן. לפי הסעיף האמור היום הקובע הנדחה יהיה שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או 100 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר. יצוין כי מועד זה שונה מספר פעמים בהוראות שעה (ראו למשל ס"ח התש"ף עמ' 420), ובשנת 2014 נקבע כ-100 ימים בהוראה של קבע (ראו ס"ח התשע"ד, עמ' 346).

אולם, הניסיון מלמד כי אין די בפרק זמן של 100 ימים מיום כינונה של ממשלה חדשה ועד לאישורו של חוק התקציב בכנסת. חוק התקציב הוא כלי מרכזי בידי הממשלה לעיצוב מדיניות. פרק הזמן האמור צריך לאפשר קיומה של עבודת מטה סדורה בממשלה ודיון מעמיק בין השרים, כמו גם ליבון מפורט בכנסת ודיון ציבורי. בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 36א(ב) לחוק-יסוד: הכנסת ולקבוע כי במקרים הקבועים בסעיף תוארך התקופה לאישור חוק התקציב עד תום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או עד תום 135 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר.

עוד מוצע לשנות את המועדים שנקובים בסיפה של סעיף 36א(ב) אשר מתייחסת למצב שבו הממשלה הצליחה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני מועד מסוים. הסיפה לסעיף בנוסחה היום קובעת כי אם הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב לפני היום ה-55 מיום כינונה, יהיה היום הקובע לעניין התפזרות הכנסת - 45 ימים מיום הנחת הצעת חוק התקציב. נוכח הארכת התקופה הכוללת מ-100 ימים ל-135 ימים, מוצע לשנות גם את המועדים שבסיפה האמורה, כך שבמקום 55 ימים יבוא 85 ימים ובמקום 45 ימים יבוא 50 ימים.

עוד מוצע לקבוע כי במניין התקופות המוצעות בתיקון המוצע כאמור לעיל – 135 ימים, 85 ימים ו-50 ימים, לא יבואו בחשבון מועדי ישראל וערבי מועדי ישראל כפי שייקבע בחוק. הכוונה היא לקבוע בחוק הכנסת שמשמעות מועדי ישראל היא כאמור בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

סעיף 2

סעיף 42ג לחוק-יסוד: הכנסת מעגן הסדר מיוחד המאפשר לחבר הכנסת המעוניין בכך להפסיק זמנית את כהונתו כל עוד הוא מכהן במשרת שר או סגן שר, מבלי שנפגעת זכותו לשוב ולכהן כחבר הכנסת לאחר שיחדל לכהן כשר או כסגן שר, וזאת בכפוף לסייגים מסוימים. הוראה זו אינה חלה על חבר הכנסת המכהן כראש הממשלה, ממלא מקומו, ראש הממשלה החלופי או ראש הממשלה בפועל, שכן לפי חוק-יסוד: הממשלה על מי שמכהן בתפקיד מתפקידים אלה להיות חבר הכנסת (ראו סעיפים 5(ב) ו-16(ד), 16(ג), 21 ו-30(ג) לחוק היסוד האמור).

נפסקה כהונתו של שר או סגן שר כחבר הכנסת לפי סעיף זה, יכהן במקומו כחבר הכנסת מועמד אחר ברשימת המועמדים שאלוה הוא משתייך. הרעיון המרכזי העומד ביסוד הסדר זה כרוך במגבלות החלות על שרים וסגני שרים ליטול חלק פעיל בעבודה הפרלמנטרית בכנסת. שר אינו רשאי להיות חבר בוועדה של הכנסת או להציע הצעות חוק שלא באמצעות הממשלה. ההסדר המעוגן בסעיף 42ג משרת הן את עקרון הפרדת הרשויות והן את האינטרס הציבורי בקיומם של מספר מספק של חברי הכנסת הפעילים בעבודה השוטפת הנעשית בוועדות הכנסת. יתר על כן, ההסדר אף מאפשר מספר לא מבוטל של שרים וסגני שרים שבעקבות הפסקת כהונתם בכנסת יכולים להתמקד בעבודתם ברשות המבצעת.

סעיף קטן (ד) של סעיף 42ג לחוק יסוד: הכנסת, קובע את המספר המרבי של שרים או סגני שרים שהם חברי הכנסת אשר רשאים לעשות שימוש בהסדר המיוחד של סעיף 42ג לחוק יסוד: הכנסת.

וזו לשונו של סעיף קטן (ד):

"(ד) הוראות אלה יחולו לעניין מספר חברי הכנסת המרבי באותה סיעה שרשאים להפסיק את חברותם הכנסת לפי סעיף זה, ובלבד שבכל מקרה לא יפסיקו את חברותם יותר מחמישה חברי הכנסת מאותה סיעה:

(1) רשאים להפסיק את חברותם שליש מחברי הכנסת מאותה סיעה; ואולם, מנתה הסיעה

לכל היותר 12 חברי הכנסת – יחולו הוראות אלה:

(א) מנתה הסיעה לכל היותר שלושה חברי הכנסת – רשאי להפסיק את חברותו חבר

כנסת אחד;

(ב) מנתה הסיעה בין ארבעה לשישה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם שני

חברי הכנסת;

(ג) מנתה הסיעה בין שבעה לתשעה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם

שלושה חברי הכנסת ;

(ד) מנתה הסיעה בין עשרה ל-12 חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם ארבעה חברי הכנסת ;

(2) על אף האמור בפסקה (1) –

(א) אם מספר חברי הכנסת באותה סיעה שאינם שרים או סגני שרים הוא עשרה לפחות, רשאים להפסיק את חברותם שני חברי הכנסת ;

(ב) אם מספר חברי הכנסת באותה סיעה שאינם שרים או סגני שרים הוא תשעה, רשאים להפסיק את חברותם שלושה חברי הכנסת ;

(ג) אם מספר חברי הכנסת באותה סיעה שאינם שרים או סגני שרים הוא שמונה, רשאים להפסיק את חברותם ארבעה חברי הכנסת או כמספר חברי הכנסת

הרשאים להפסיק את חברותם לפי פסקה (1), לפי הנמוך ;

(3) אין בשינוי מספר חברי סיעה, ובכלל זה בשל התפלגות או מיזוג עם סיעה אחרת, כדי להשפיע על הפסקת החברות בכנסת של חבר הכנסת שנעשתה לפני שינוי כאמור".

הדין הקיים כולל מנגנון מורכב בהקשר זה, אשר מציב כאמות מידה את מספר חברי הסיעה ואת מספר חברי הסיעה שלא מכהנים כשרים או סגני שרים וקובע רף עליון של חמישה חברי הכנסת לכל סיעה.

מוצע לפשט ולשנות את המתכונת שלפיה מחושב המספר המרבי של שרים או סגני שרים שהם חברי הכנסת אשר רשאים לעשות שימוש בהסדר המיוחד של סעיף 42ג לחוק-יסוד : הכנסת.

לפי המוצע, המספר המרבי יהיה תלוי רק בגודל הסיעה. ככל שהסיעה גדולה יותר, כן יגדל גם המספר של חברי הכנסת מבין אותה סיעה המכהנים כשרים או סגני שרים ואשר להם מותר לעשות שימוש בסעיף 42ג. המספר המרבי הוא של חמישה חברי הכנסת, וזאת בסיעה שבה עשרה חברי הכנסת או יותר. בסיעה שבה חברים שבעה עד תשעה חברי הכנסת, יהיה המספר המרבי ארבעה חברי הכנסת, ובסיעה בת ארבעה עד ששה חברים יהיה המספר המרבי שלושה חברי הכנסת.

סעיף 3

סעיף 3(ב)(1) לחוק-יסוד : משק המדינה קובע את המועד שלא יאוחר ממנו על הממשלה להניח את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת. בהמשך לתיקון המוצע לסעיף 36א(ב) לחוק-יסוד הכנסת, בסעיף 1 להצעת חוק יסוד זו, שלפיו אם "הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני היום ה-85 מיום כינונה, יהיה היום שאחרי תום 50 ימים מהיום שבו הניחה הממשלה את ההצעה", מוצע לתקן את חוק-יסוד : משק המדינה ולקבוע בו כי בתקופה כאמור בסעיף 36א(ב) לחוק-יסוד הכנסת, תניח הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת במועד שקבעה ועדת הכספים של הכנסת אך לא יאוחר מ-50 ימים לפני היום הקובע כאמור בסעיף האמור. גם לעניין זה מוצע להבהיר כי בתקופת 50 הימים כאמור לא יובאו בחשבון מועדי ישראל 1948 וערבי מועדי ישראל כמשמעותם לפי סעיף 36א(ב) לחוק יסוד הכנסת בנוסחו המוצע.